

FOR
Freedom
AND
Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

Librarian of Congress
SPIRIT
FORGE
PAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., THURSDAY MORNING, JANUARY 8, 1948

LET L. — VOL. L.

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

DVOJNE CENE. — Jugoslovija je prišla do prepričanja, da blago dvojno vrednost. Če je v prosti prodaji je toliko draže, če se prodaja na karte pa je toliko ceneje. Tako morete kupiti isti sladkor na karte po primeroma nizki ceni, toda v prosti prodaji morate dati zanj petkrat toliko. Zakaj ta posebna modrost? Prvi vzrok je pač ta, da blaga manjka. Zato so ljudje pripravljeni plačati tudi oderuške cene samo, da blage dobre. Tisti oderuh je v tem slučaju država sama. Ta napravi dobček in z njim, recimo, oborožuje svojo vojsko. Drugi vzrok pa je, da hoče država od tistih, ki še imajo kaj denarja, tega čim prej s temi cenami potegniti. Vsi naj bodo enaki v beračiji, razen izvoljencev prav na vrhu komunistične komande.

Pri tem je zanimivo, da je Jugoslavija vpeljala dvojne cene za blago skorico, ko je Rusija dvojne cene odpravila. Rusija je iz ljudi potegnila denar z razvejavljencem rublja in ji ni treba več dvojnih cen. Morda sledi tudi Jugoslavija.

KATERE STVARI SO PODVOJNIH CENAH. — V prosti prodaji so sedaj: sladkor, gorilni spirit, električne žarnice, steklo, cement, opeka. Sedaj pa je vpeljana tudi svobodna prodaja

(Dalej na 3. strani)

AMERIKA JE SPET POSVARILA BALKAN

Washington. — Zed. države so zopet posvarile Jugoslavijo in Bolgarijo, da ne bi priznali nove komunistične grške vlade. Enako svarilo je izdala ameriška vladza že na 30. decembra.

Uradno priznanje tiste vlade bi rodilo resne komplikacije, svari ameriška vladza.

Angleške unije čistijo komuniste iz svojih vrst

London. — Angleške delavskie unije, ki štejejo do 7,000,000 članov, so začele čistiti iz svojih vrst komuniste. V zadnjih par dneh sta bila že poražena dva delavska voditelja pri volitvah za urad, ki sta prej dobivala podporo od komunistov. Zdaj pripravljajo "čistko" tudi pri neki tretji uniji.

Istočasno je začela angleška delavska vladza pripravljati obširno kampanjo proti ekspresiji Sovjetske Rusije v Evropi, to je proti ekspanziji komunizma.

Štiri unije so odšle od Delavske stranke, ker je podprla Wallacea

New York. — Ameriška delavska stranka je včeraj uradno indorsirala kandidaturo Henryja Wallacea za predsednika in je tako izgubila štiri močne unije radi tega. Te unije so: avtna unija, jeklarska, železničarska in oblačilna. Te unije so bile vse od leta 1936 glavna podpora Ameriške delavske stranke.

Stranka je pod predsedstvom kongresnika Vito Marcantonio, ki dosledno zastopa komunistično linijo, sprejela resolucijo, da na celi črti podpre politično stranko, ki bo podpirala Henryja Wallacea za predsednika Zed. držav.

Jugoslovani streljajo na ameriško patruljo

Trst. — Iz jugoslovanske strani so padli včeraj strelji na ameriško patruljo. Nihče ni bil ranjen. Amerikanci niso streljali nazaj.

V delu je velika ofenziva proti grškim komunistom

Z odobrenjem Amerike bo grška vlada zvišala armado za 132,000 mož

Washington. — Državni oddelek naznanja, da so v delu načrti za popolno ofenzivo proti grškim komunistom na pomlad. Ameriška vlada je odobrila program grške vlade, da poveča armado za 132,000 mož. V ta namen je dovolila Amerika grški vladzi, da vzame iz civilnega skladka \$15,000,000 ter ga dene za vojaške namehe.

Za to spomladansko ofenzivo proti grškim rebelom bo dodelila ameriška armada nekaj svojih častnikov grški armadi. Ti ameriški častniki se pa ne bodo aktiwno udeležili boev, ampak bodo samo kot svetovalci in pri vežbani grški vojakov.

Tudi ameriški marinisti, ki so bili poslani v grške vode, zaenkrat ne bodo šli še na kopno.

Atene. — Nek grški vojni posrečevalci trdi, da je poveljnik komunistov, Marcos Vafades, ki je nedavno razglasil novo sjetno vlado v severni Grčiji, izbral neko zapuščeno vas za glavno mesto nove "države." Vas se nahaja 10 milijonov albanskega meja v gorovju Grammos.

Unija elektrikarjev bo zahtevala zvišanje

New York. — Unija elektrikarjev CIO naznanja, da bo vprašala za izdatno zvišanje mezdov s svojim članom, ki so zaposleni pri General Electric, Westinghouse Corp. in pri General Motors.

Za to zahtevo so se zedinili pri konferenci delegatov, ki so zastopali 300,000 delavcev.

Z ozirom na znižanje nekaterih predmetov, ki ga je naznamnila General Electric je reka unija, da je to vse lepo, toda manjše cene morajo priti tudi za hrano, najemnino, kurivo in obleko, kar potrebuje povprečna družina.

Ukrajina nabira mlade za rudnike

Moskva. — Iz Kijeva, glavnega mesta Ukrajine poročajo, da nabirajo med moško mladino prostovoljce za rudnike v Donbasu. Prva skupina je štela 8,000 fantov.

Slika nam predstavlja "Duchess" prva nemške ovčarske pasme in njegovega novega prijatelja "Leaping Lena" zajca, ki so ga nedavno dobili pri Earl Haegle v Chicagu. Vi deteti je, da sta si že prav dobra prijatelja.

Truman zahteva \$40 manj davkov

Toliko naj bi plačal manj vsak davkoplăčevalec, toda to izgubo na davkih naj bi plačale korporacije z večjimi davki, priporoča predsednik.

REPUBLIKANSKI VODITELJI SO ZAVPILI, DA JE TO POLITIKA

Washington. — Včeraj je predsednik Truman stopil pred obe zbornici kongresa ter jima predložil zahteve vlade od tega zasedanja. Predsednik je predlagal, da se vsakemu posameznemu davkoplăčevalcu zmanjša dohodninski davek za \$40, kar bi zneslo na leto \$3,200,000,000. Za družino 4 oseb, to je mož, žena in dva otroka, bi to zneslo \$160, kar bi potem družina lahko potrošila za življenske potrebsčine.

Toda, ker imamo zdaj inflacijo, je poudarjal predsednik, vladna ne sme imeti manjših dohodkov. Radi tega naj bi tisto, kar manj plačali posamezniki v dohodninskih davkih, plačale korporacije z povišanimi davki.

Republikanski voditelji so takoj skočili pokonci in zavpili, da to nič drugega kot igranje s politiko ter odločno izjavili, da te priporočila kongres ne bo nikoli sprejel. Predsednikovo priporočilo ne bi v splošnem znalo davkov niti za en dolar, ker kar bi manj plačali posamezniki, bi morale nadomestiti korporacije, dočim bi vlažna lahko trošila naprej, kakor troši sedaj. Celotno znižanje cen hrani.

Za to bo morala imeti vladna dosti tujezemške valute, ki se jo lahko dobti samo, če se dvigne izvoz blaga in produktov iz Francije.

Vlada je dobila iz Washingtona zagotovilo, da je ameriška vlada bolj naklonjena novemu franku, odkar je francoska narodna skupščina odobrila novo davčno predlogo, ki ima namen zmanjšati nakupovalno moč naroda.

V Washingtonu so že pričeli dogovore glede devaluacije francoskega franka, ki bo namenjen samo za nakup uvoza.

Še vedno čakajo na letošnjega otroka

Wilmington, O. — Trgovci v tem mestu so objubili bogata darila staršem, katerim bo tetka Štokrila prvim prinesla otroka v letu 1948. Nikjer še ne kaže, da bi se v kratkem peč podrla.

Amerika gradi ladje in letala za bombe

Washington. — Admiral Nimitz je reklo, da mornarica gradi ladje in letala, ki bodo lahko nesla atomski bombe, kamor bo potreba.

V naslednjem so glavne točke, ki jih je priporočal predsednik Truman kongresu za sprejem:

Davki:

Znižanje dohodninskega davka posameznikom za \$40 na leto, kar bi zneslo skupaj okrog \$3,200,000,000. Toda vladna blagajna bi radi tega nič ne trpela,

Razne drobne novice iz Clevelandia in te okolice

Pozdrav iz domovine

Redovnik Hugo M. Rožnik pozdravlja iz Pleterja svoje nedkanje prijatelje po Clevelandu. Pismo je prejel od njega Anton Grdina.

Novi uradniki

Društvo Kat. Borštnarjev 1640 v Collinwoodu ima za letos slednje odbor: Predsednik F. Martič, podpredsednik S. Stefančič, zapisnikar Anton Grošelj, tajnik F. Trepal, 894 E. 232. St., blagajnik Joe Turk. Seje so vsak 2. četrtek v mesecu. Prva seja letos bo noč v članih naj se udeležijo v polnem številu.

Pisma imajo pri nas

Sledeče osebe imajo pri nas pisma: Franc Smole, Franc Miklavčič in Jera Jamnik. Naj se zglasijo ali pišejo ponje.

Zaroka

Na sveti večer se je zaročila Jennie Rose Jalovec, hčerka Mr. in Mrs. John Jalovec iz 704 E. 162. St. z Mr. Leonardom J. Sterle iz 6712 Edna Ave.

Tretja obletnica

V soboto ob 8 bo darovana v cerkvi sv. Kristine maša za pokojno Mary Koracić v spomin 3. obletnice njene smrti.

Delniška seja

SND v Maple Heights, O. bo imel v nedeljo 11. jan. ob 2 pooldnejši delniški sejo na 5050 Stanley Ave. Vsi delničarji in delničarke naj se udeležijo, ker bo seja važna.

Iz raznih naselbin

Ely, Minn. — Vreme imamo že štiri dni krasno, kar ni navide ob tem času za te kraje.

Naš Jug. narodni dom je kakor poprej tudi božji obdaril slovenske starčke in osirotele ženske z denarnim darilom. Mesecni prispevki, ki smo jih dozdaj pošiljali na SANS, bodo odsej namenjeni za božična darila in denar bo ostal v Ely, kar je bolj pametno. (Vsa čast zavednim Elyčanom, op. ured.)

Poizvedovalni kofšček

Angela Šilc bi rada zvedela za naslov soseda Jožeta Tanco, doma iz Nemške vasi 19 pri Ribnici. Naj ji piše na naslov: Angela Šilc, D. P. Camp 9, Senigallia, Italy.

Janko Šterbenc bi rad zvedel za naslov Matije Vrtina, doma iz Jelševnika 23, p. Črnomelj. Piše naj mu na naslov: Janko Šterbenc, D. P. Camp 9, Senigallia, Italy.

Urbanija Marija roj. Povš, doma iz Grobelj pri Domžalah bi rada zvedela za naslov Cecilije in Agnes Jokan, doma z Štajerskega, ki sta odšli v Ameriko iz Grobelj 1922 ali 1923. Bivali sta v Brooklynu, N. Y. Naj ji piše na naslov: Urbanija Marija D. P. Camp 38/4, Spittal an der Drau, Austria.

Tega ne bodo izgnali iz vrste

Streatham, Ang. — Mrs. Maidstone je prišla na fino idejo, da ne bo stala toliko v vrsti in čakala na mesec. Izučila je svojega psa, ki čaka namesto nje v vrsti, gospodin gre pa ta čas po drugih opravkih. Pravijo, da pes dobro drži svoje mesto v vrsti in da si ga nihče ne upa potisni nazaj.

JAMES DEBEVEC, Editor
Henderson 0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year;
\$5 for 6 months; \$3 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second-class matter January 6th, 1948, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

No. 5 Thurs., Jan. 8, 1948

Napredni, - ponatisnite!

Dorothy Thompson je znana ameriška žurnalista ter kot taka ne potrebuje nobene posebne introdukcije. Kot ameriška poročalka se je náhajala tudi več let v Nemčiji, kjer je na licu mesta proučevala blagoslove Hitlerjevega totalitarizma. Ona je ena izmed maloštevilnih ameriških časnikarjev, ki govorijo perfektno nemščino. Izkušnje, ki jih je dobila o totalitarnih diktaturah v Nemčiji in Italiji, so jo usposobile za avtentično komentatorico, katero so kvotirali mnogi listi, med temi tudi naši "napredno-progresivni." Z velikimi simpatijami je pisala o borbah Rusije ter o "osvobodilnih" borbah na Balkanu (njen mož je rodom Čeh), dokler ni tudi ona spoznala komunistične igre, ki se je skrivala za temi "osvobodilnimi" boji in ki je prišla po vojni v vsej svoji surovi totalitarni agresivnosti do veljave. Danes gleda tudi ona za drugačnimi očmi na položaj ter objavlja v "Plain Dealerju" z dne 2. januarja sledeči članek:

Henry Wallace je rekel: "Mi smo zbrali Gideonovo armando," pri čemer je imel v mislih znano svetopisemsko zgodbo.

Gideon je dal vsakemu izmed svojih 300 neoboroženih mož v roke trobento, bakljo in glinasto posodo. Ko se je storila tema, so na dani signal Gideonovi može ob svitu bakenj začeli trobiti ter razbijati glinaste posode, s čimer so napravili tak hrup, da so presleplili Midjice, ki so mislili, da jih je napadla ogromna sovražna armada. In tako so v splošni zmešnjavi pričeli Midjici pobijati drug drugega ter s tem omogočili peščici Gideonovih mož zmago.

Wallace je "brain-trusterji" upajo na podoben izid — za politično kampanjo, ki bo tako zmedla vse pojme, da koncem konca ne bo nikče vedel, kdo je kdo, ne kaj je kaj.

Wallace je naredil dober začetek. Kakor vsi demagogi, tako je tudi on najprej postavil slammate može, ki naj prestrašijo ljudstvo — anonimne "zlobne" demokrate in republike, "monopoliste" in vse druge, razen Wallaceja samega in njegovih podpornikov. On obljuhbla luno z neba, ne da bi bilo treba priti v spor z enim samim problemom. Vsak hoči mir in prosperitet, in Amerikanci imamo v tem trenutku oboje. Imamo tudi strah pred inflacijo, do katere prispeva svetovna zmeda; in strah pred vojno, ker vemo, da divljajo civilne vojne že v mnogih delih sveta. Ampak Wallace ima za vse to zdravila. Kakšna? Izvolite njega!

In kaj nam ponuja? Well, "mladinski" program za "izobilje in sekuriteto." Ampak kakšen program? Takle: "Mi lahko preprečimo depresijo samo, če se organiziramo za mir na isti način, kot smo se organizirali za vojno." — Kaj naj to pomeni? V vojni imamo konstrukcijo moštva, restrikcije na konsumpcijo ali uporabi, prioritete na materialu, ogromen birokracijski aparat, prisilno štendno in ogromne deficite, ker vsi vemo, da imamo zunanjega sovražnika, katerega moramo premagati, in moramo tej zmagi žrtvovati vse drugo.

Tisti del Wallacejevega govora, v katerem govorja o Rusiji, pa bi mu bil prav lahko zasnoval komunistični list "Daily Worker."

Mi — ne Sovjeti — smo razdelili Evropo!

Mi — ne Sovjeti — smo vojni hujškači!

Mi — ne Sovjeti — smo blokirali internacionalno kontrolo atomske energije!

Ampak zaradi lepšega je bilo treba tudi nekaj rahle-
ga ukora Sovjetom: Oni bi morali "brzdadi svoje ekstre-
miste." Kakšne ekstremitete? Ali Stalin ni boljševik? Ali Molotov? Ali Višinski — znani prosekutor velikih čistk? In ali pomeni boljševizem — mir? Ali hočejo komunisti "ka-
kor kvakerji in metodisti," kot je rekel Wallace v Milwaukee, mir? Tu je samo nekaj njihovih izjav:

"Komunistična Internacionala je napovedala odločilno vojno vsemu buržavemu svetu."

"Fundamentalni princip Tretje Internationale je — pri-
znanje Sovjetske oblasti in moči."

"Zmage ni mogoče doseči s položenim orožjem. Mase se morajo dvigniti k oboroženemu uporu."

"Parlementarizem je oblika buržavne države. Naloga proletariata je, da požene v zrak vso to mašinerijo in vse par-
lamentarne institucije."

"Pridobitev oblasti ne pomeni "mirnega" zavzetja države. Državo se zavzame v svrhu nasilnega strmolagljive-
ja buržavne oblasti in v svrhu destrukcije državnega apa-
rata — armad, policije, birokracije, pravosodstva, parlamen-
tov."

"Sovjetska država je oborožena proletarska država."

Ali so gornje kvotacije — kvotacije "razširjevalev so-
vraštva in laži proti Rusiji," — proti katerim nas Wallace svari?"

Ne! To so direktne in dobesedne kvotacije programov,
statutov in tez kongresa Komunistične Internacionale, ka-
tere politika je politika Sovjetske Unije!

Wałlace poziva ljudstvo, naj pride na plan in naj mu pomaga v boju proti "silam zlobe."

Proti kakšnim "silam zlobe?" Da, je neka sila zlobe, to je tista, ki izrablja Wallacea, da bi razdelil Ameriko ter jo izročil njenim neizprosnim sovranikom. Naraščanje teh sil ne kaže poti v mir, temveč proti krvavi civilni vojni, katero Sovjeti instigirajo povsod, kjer še nimajo moči in oblasti in o kateri sili je komunistična Internacionala že neštetokrat zagotovila, da je "edina" in "neizgibna" pot do "mi-
ru..."

Druga ženska, ki so jo naši "napredni" tudi radi kvotirali, je Mrs. Roosevelt, ki je dala tudi že parkrat v "Pressu" kako slab spričevalo Wallaceju, kljub temu, da je bil podpredsednik ob strani njene pokojnega moža. Mrs. Roosevelt pravi v svojih člankih, da bi Wallace drugače govoril, če bi bil danes na odgovornem mestu. Tudi ona da ima danes drugačne izkušnje s komunisti kot jih je imela prej, od kar ima ž njimi direktno opravke na sejah Združenih narodov. — Razočaran in kvotacij ljudi, ki so nekdaj mislili, da je s komunizmom možno sodelovanje in mirno sožitje, je čim dalje več, in če je "naprednemu" časopisu res kaj do svobode tiska in do obveščanja javnosti, bo te članke in kvotacije objavilo, kakor jih je objavljalo prej, dokler so bile te izjave voda na njihov mlin.

se tudi mi tej ogromni armadi, da ohranimo sveto IME Jezusa in da dosegemo zmago miru, kajti diplomati se zastonj trudijo, ţe ne bo blagoslova BOŽJEGA.

Člani naj se zbirajo v svojih farah, kakor je določeno. S seboj pripeljite svoje prijatelje in nagovorite jih, naj postanejo člani Društva Najs. Imena. S tem svojim javnim nastopom bomo pospešili mir, ne samo celemu svetu ampak tudi samim sebi in svojim družinam. Leto 1948 bo zares srečno za nas vse ako bo posvečeno IMENU JEZUSOVEMU!

Z Zvezko

Frank A. Hochevar, tajnik.

Ženska v luč zgo-
dovine

BESEDA IZ NARODA

Varietni program pri
sv. Vidu

teklem letu smo imeli samo ene trikrat po malo snega, a za se da je izgleda, da bo zares mraz.

Na 16. januarja pa priredijo fantje — veterani druge svetovne vojne — malo domače zabave v Slovenskem narodnem domu. Igral jim bo Frankie Yankovickev orkester iz Cleveland, O. Fantje vas prav prijazno vabijo na to zabavo, kjer bo vaš kot naš Frankie igral tako poskočne polke in valčke, kot bi šlo za stavo. Zato pa 16. januarja vsi, posebno mladi, na vse priznajan Father Tomc, pod vodstvom se vse to vrši.

Rad bi vedel, kaj delata Paranom, ki se niste udeležili zadnjih dveh programov, točno v zgodnjih dveh programov, toplo priporočam, da si takoj preskrbite vstopnico in greste gotovo pogledat v nedeljo 4. januarja podali v resnici lep in zanimiv "Varietni program" v šolski dvorani. Bila je lepa udeležba, a vendar bi bila lahko še lepša, ker ti mladi fantje v resnici zaslužijo, da jim damo vso podporo. In prav tako zasluzi, da se izvede v zakonu, so jih zadelo najstrane kazni. Tudi Grki in Rimljani niso bili glede tega dosti boljši. Ohranili se je neko pisimo iz leta 1., ko se je rodil Kristus, v katerem naroča neki delavec iz Aleksandrije svoji ženi, da če bo novorojeno iz Aleksandrije svoji ženi, da će bo novorojeno dete dekle, naj ga takoj odstrani. Neki krščanski pisatelj 2. stoletja po Kr. pa proslavlja krstjane, če so bile pa ženske rezveste v zakonu, so jih zadelo najstrane kazni. Tudi Grki in Rimljani niso bili najstrane kazni. Tudi Grki in Rimljani niso bili najstrane kazni.

V toplo Kalifornijo pa so se podali sledeči naši rojaki: Mr. in Mrs. Louis Gregorič, Mrs. Fany Gregorič, ter Mrs. Betty Mahnič iz Waukegana. Tam jim je res lepo toplo, saj so celo na božični in imeli 87 stopinj topote. Prav iz srca vam privoščimo to toplo, čeprav je nam tukaj mrz. Pozdravljam vse Slovence.

Ant. Strukel, zast.

Zveza dr. Najs. Imena

Cleveland, O. — Nedelja, 11. januarja je zaznamovana v cerkvem obredniku, kot praznik Društva Najs. Imena. To je VELIKI DAN za katoliško moštvo!

Kakor je pred 700 leti, tako tudi danes divja boj zoper Bogom in takrat se je zbraleno nekaj mož pod vodstvom Janeza Verceli, ki so se zavezali, da bodo branili in častili IME GOSPODOVNO osebno in javno. Zgo-
dovina nam pove, da so bili uspešni. Take danes v letu 1948 so njihovi nasledniki v ravno isti bitki, seveda v večjem obsegu — so pa tudi njihove vrste večje.

To je torej vzrok, da se bodo v nedeljo 11. januarja zbirali možje po celi Ameriki v svojih cerkvah. Na primer v veličastni katedrali Sv. Patrika v New Yorku, se bo zbraleno nad 10.000 mož od najodličnejšega do najnižjega. Skupaj bodo pristopili k mizi Gospodovi, eden za drugim pokleknejo možje — bogatin, berač, diplomat, vodja mesta, za njim pa mestni pomenat — in prezirjanje, vse so enaki, vse sprejemajo eno in isto — GOSPODA NASEGA.

(To je prava demokracija, sem naj pridejo slediti tisti, ki se stejejo za na-
prednjake.)

Tako, fantje in možje, se vam zahvaljuje tudi vaš zastopnik v imenu cele fare, kajti stori ste delo, ki bo ostalo zapisano v zgodovini naše cerkve in naših farnih knjigah. Čast vam!

Za novo leto smo dobili pa

lepo mero snega z veliko snežno nevihto. Snežilo je ves dan; vse električne žice so bile po-
večini potrgane, da nismo imeli
nečesar v ene vode-skoraj en dan
in pol. Tako smo bili v Illinoisu malo "štrafanji" za prvi dan
novega leta. Sedaj pa imajo

možje, ki se razumejo na elek-
trično kako veliko dela. V pre-

se tudi mi tej ogromni armadi, da ohranimo sveto IME Jezusa in da dosegemo zmago miru, kajti diplomati se zastonj trudijo, ţe ne bo blagoslova BOŽJEGA.

Člani naj se zbirajo v svojih farah, kakor je določeno. S seboj pripeljite svoje prijatelje in nagovorite jih, naj postanejo člani Društva Najs. Imena. S tem svojim javnim nastopom bomo pospešili mir, ne samo celemu svetu ampak tudi samim sebi in svojim družinam. Leto 1948 bo zares srečno za nas vse ako bo posvečeno IMENU JEZUSOVU!

Z Zvezko

Frank A. Hochevar, tajnik.

ČE VERJAMETE
AL PA NE

"Nekam počasi priliva," je pokaže rogovilce in vili jo bo na vse milje više po svetu.

"Torej povedal sme vam, fantje moji dragi, da sem za trenutek spustil mrcino medvedja z oči in se razgledal okrog sebe in da sem zagledal debelo smreko par korakov proč. Če je bila kdaj kakšna božja stvar usnjena na pravem mestu, potem je bila tista smreka, vam rečem. Trije bi jo ne obsegli in dovolj bo dala zavjetja, vsaj za en trenutek pred kosmatincem, sem si mislil. Da bi le enkrat stal za smreko, potem se bova šla pa lahko ringaraja z medvedom, saj v stopah sem še dober. Tako poceni medved ne bo imel banketa z mojimi kostmi, kot morda zdajše računa, sem si mislil. Zadaj se bo enkrat "zabrnu" in on je tisti, ki dela račun brez krčmarja, ali ki se oblijuje na račun moje kože. Kadar bom enkrat za smreko, si bom pa kaj drugega umislil. Da bi se ena takale mrcina gostila nad kostmi ega starega Vršičana, nak, to pa ne bo slo." Saj bi bilo to v sramoto za vse, ki so od tam doma. Kaj bi rekel Ciril Kunzel, ki je naše gore list? Kaj bi rekla Kuharjev Marjanča, ki je tudi izpod našega becirkra, če bi počenil potomek hrabrih Vrhničanov pred čisto navadnim medvedom? Američka Vrhničanka tam v Waukeganu bi si od sramote zakrivala oči. Tako sem si govoril in korajž je rasla v meni kot testo v mirengi.

"Oranj," nam je začel Gašper zopet razovedati, ko si je obriral z rokavom usta, za katrimi je izginilo nekaj malisenjajsta, "poslušajte naprej, kako so se svetovni dogodki razvili tam in v gozdu, kjer sva si stala in oči v oči medved v jazzu. Še zdaj me kar mrzla zona oblike, kadar se na to spomin. Saj bi najraje na vse skupaj pozabil, tako me zlomi samo misel na to, kaj bi se bilo lahko z meni zgodilo, če bi se. Ampak ker smo tako lepo skupaj zbrani, bom poskusil povedati vse do konca in kraja."

"Hudič," je ušlo Jožetu Zalokarju, "po meni bo, kakor nas stara tale Gašper. Tok povej kaj, ali pa ne najah!"

"Jože, kar lepo miruj in poslušaj, če hočeš. Če pa nočes, se lahko tjele v resje vležeš in si domišljaj, da si krigščenje na sredi morja," ga lepo potolaži Gašper in mi pomežkine z levim očesom, ki je bilo na drugi strani Jožeta. Tudi dandanašnji postopek v zgodnji leti je bilo v resje vležeš in si domišljaj, da si krigščenje na sredi morja, ga lepo potolaži Gašper in mi pomežkine z levim očesom, ki je bilo na drugi strani Jožeta, da ni mogel videti med nama brezičnega brzojava, ki je govoril: Jože je že naš, kolikor ga je. Zdaj ni treba drugega, kot da mu kdaj pozdrave. V najstarejših dobeh Cerkve so imeli celo diaconinje, ki jih je škof posvetil. Poganski modrijan Celsus, največji sovražnik krščanstva, se je norčeval, če je krščanstvo ver za ženske. Tudi cerkveni očetje niso zanicevali žensk, dasi navajajo glede tega Tertulijana in sv. Jeronima. Toda Tertulijan ni sledil naukom sv. Cerkve in je pridružil seki Montanistov. Kar pa piše sv. Jeronim zoper ženske, so take besede le v pismih na duhovnike in redovnike, kjer so opomini glede žensk na mestu. Nasproti navajajo tudi besede nekega škofa, ki je baje dejal na cerkvenem zboru v Maconu leta 585, da se ženska ne more imenovati homo, to je človek. Ta zbor pa ni bil pravi cerkveni zbor, temveč le sestava nekaterih franciskovskih škofov. Poročajo pa, da je potem dotični škof svoje maenje prekljal, ko so ga drugi poučili o njegovi napaki. Dalje se pa tuždi, da so na tem sestanku govorili bolj v jezikovnem smislu, ker se je tedaj tvorila francoska srednjeveška pridigarjev navajajo več stavkov, ki naj bi dokazali, da so govorili pridigarji z zaničevanjem c.

Sin mrtvega

ROMAN
Karel Mauser

Koj, ko so župnik pristopili, so vsi hkrati curnili na krov; Jernej najbolj zavoljo Mince. Kadar je bil pri volji, je tudi pritegnil s svojim tenorjem, da so ženčeta pod korom dvignila glave.

Klevžev Jernej poje! Salabolt, ti ima glas. Kakor rajni kaplan Groga, ki so peli tako lepo, da bi ljudje najraje imeli vsako nedeljo pete litanijske.

Žegnanjska maša nj kar si bodi. Dolga je. Pred mašo je še darovanje, kakor gre. Prav, da enkrat na leto gospodarji odvezajo mošnje tudi za podružično cerkev. Jernej gre k darovanju med prvimi, da potlej čez ograjo presoja ženski svet. Poglej hudimana, kako se je Prkačeva Štefa potegnila. Z židano šerpo, ki se kar spreminja. In Hajmanova Jerica. Tako zalega deklica ni v Podtaboru. Zlomek, kako dekleta rastejo. Toda čez Minco je ni. Ko vrže dinar na krožnik, pogleda na kor. Jerneja kar privziguje.

Ceprav je maša dolga, se zdi Jerneju še prekratka. Na koru maša pol hitreje mine kakor ozdolaj. Bogove zakaj?

Po maši, še orgle ne utihnejo, se že ulije curek ljudi skozi glavna vrata. Sumenje pred cerkvijo je toliko kakor na lipi, ko j v njalepšem cvetju.

Jernej je med prvimi. Minco mora dobiti, da ji kupi odpustek, kakor sta se zmenila. Veliko lectovo srce z zrcalcem in psemico.

Brez lectovega srca ni žaganja na Taboru. Do drugega žegnanja mora biti v skrinji, da ljubezen ne zastara.

Minca se ravno poslavljaja od Jernejeve z Bistrice. Pravšen čas za Jerneja, zakaj Zaleharjev Franc tudi že nekaj opreza.

"Sem mislila, da še pritrakava," mu je rožčila dober dan.

"Me je Španov zamenjal. Nekaj odpustka ti moram kušiti. Če ti ga ni že Zaleharjev?"

"Koj tihu mi bodi od njega," je užaljena Minca.

"Snoči je spet moledoval pod mojim oknom."

"Prekvata šrama, da se ne unese."

"Se ne," prizna Minca.

Potlej gresta do štantov. Jernej sili k tržiški Micki, toda Minca je za Klešmanovo Marjetko, ki na ves glas hyali svoje blago.

"Melišnih bobonov naj ti kupi, ki se kar sami spustijo v ustih, pa lectovo srce, tako, da ga boš morala s koreto peljati domov."

Marjeti teče jezik kot namazan. Danes ji gre kar nekam od rok. Bobkovega hrusha je prodala domala že pol košč in tudi nekaj korajd in broš za deklike.

"Kaj s koreto, z vozom, Marjeta."

"Oh, kako si porezen, Jernej," se smeje branjevka in prekla da lectova srca.

DO YOU GET VITAMINS?

Of course you do. Everybody does. Couldn't live if they didn't. The question is, do you get ENOUGH? Vitamins? A great many people do not, and as a result, feel less than well.

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
A single Once-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day, furnishes the basic daily quantities of the five vitamins whose requirements in human nutrition are known.

One Once-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule at your drug store.

MAIL LABORATORIES INC.
1000 W. Greenfield Ave., Milwaukee, Wisconsin

Issued Every Thursday for the Jugoslavs in Wisconsin
Tedenjska priloga za Slovence v Wisconsinu

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

OBZOR

Address
All Communications to
OBZOR PUBLISHING COMPANY
830 So. 5th St.
Milwaukee 4, Wis.
Tel. Mitchell 4373

LOKALNE VESTI

Spet bo luštno med kanidatimi

Letos smo v Ameriki v takozvanem "volivnem letu," to je v letu, v katerem bomo volili svoje ljudske predstavnike v razne politične in upravne urade te dežele, gori od predsednika pa do zadnjega šerifa in "konstablerja." Pravimo "volili," kajti volilo jih bo res ljudstvo (in mi vsi smo del tega ljudstva) in volili jih bomo tudi v resnicu, kajti na izbiro bomo imeli kandidatov dovolj, da bomo lahko volili in izbrali po svoji lastni volji med njimi, ne pa kakor to delajo danes, oz. morajo delati ljudstvo po raznih evropskih sovjetsko "demokratičnih" državah, katerim vlade same postavljajo kandidate ter jim ukazujejo "voliti" zanje. Volili bomo torej in kakor vsaj pri nas v Wisconsinu, posebno v Milwaukee izgleda, bomo imeli tudi na košč kandidatov, med katerimi bomo lahko izbrali, in zato pravimo tudi, da bo "luštno" letos. Tako je na primer že takoj prvi dan za prijave kandidatov, ki je bil v ponedeljek, 29. decembra 1. l., vzezo 56 kandidatov svoje nominacijske papirje za razne mestne in okrajne urade v Milwaukee, od župana pa do okrajnega nadzornika dol, in število je v naslednjih dneh do dneva, ko to pišemo naraslo že blizu na 200. Kandidati imajo čas prijaviti svoje kandidature, t. j. "vzeti ven" nominacijske papirje še ta mesec ter jih morajo vrniti s predpisnim številom podpisov volivev do 10. februarja okrajnij volivni komisiji. Volivci, ki želijo voliti v primarnih volitvah, 6. aprila, pa se morajo registrirati (ako že niso, oz. ako so se presestili med tem na nov naslov), do 3. marca. Registracije volivev se sprejemajo v mestni hiši pri volivni komisiji.

Henry Wallace je "počastil" tudi nas v Milwaukee

Dan pozneje, ko je v Chicago naznani, da bo tudi on letos kandidat za predsednika Zdr. držav na tiketu "tretje stranke," ki je pa še ni, je Henry Wallace, bivši podpredsednik pod Rooseveltom, posesti tudi nas v Milwaukee in v Milwaukee Auditoriju govoril kakim 3,600 svojih pristašev, največ komunistov. Ko se je zvedelo, da je v Chicago naznani svojo kandidaturo za predsednika, so ga časnikarski poročevalci v Milwaukee vprašali, če se bo kot "liberalec,"

Zdjaj se tudi Jernej ne more zdržati. V skoku je na stezi. Minca se je takoj ustrashila, da je na glas zavpila, Zaleharjev je pa kar utonil pod breg. Lectovo srce, ki ga je držal v roki, je spustil na tla.

"Na, zlomek," je Jernej divji. Z obema nogama potepta lec.

"Naj ga pa ptiči pojedo," se nasmeje Minca.

"Ali pa Matijevčeve kure," je že boljše volje Jernej.

Potlej se oba obrneta v vas. Do poldne ni več daleč.

Se preden prideta do Ožbočca, se je mežnar že obesil na vrv.

"Bog požegnaj," je voščil Jernej in jo bruhiškar kar čez Senožet.

Tudi v Grapi bo že južina. (Dalje prihodnjič.)

ka, rekoč, saj je bilo vredno za "good time" . . .

Nesreča dveh Slovenk

Dve milwauški Slovenki sta v torek, 30. decembra dobili težje opekline, ko se je utrgal 1000-galonski tank z vročo vodo nad poslopjem Milwaukee Linen Supply Co., na 1223 W. National Ave., predrl strop ter je vroča voda oparila več v bližini stojecih oseb. Med ponesrečenimi sta tudi dve Slovenki, ki Mrs. Agnes Lipovšek iz 1428 So. 57th St., in Mrs. Jane Breskvar iz 914 So. 11th St. Njih stanje je kljub težjim opeklinam, ki sta jih dobili, zavoljivo.

Nov grob

V sredo, 31. dec. je v starosti 73 let preminila Mrs. Mary Remsko iz 1908 So. 68th St. Zapušča hčer Mrs. Frank Perko, soproga znanega garažnika, zeta, 1 vnuka ter 8 nečakov. Pogreb je bil v soboto, 3. jan. na Pine-lawn pokopališče. — Blag ji spomin, preostalom pa naše sodelovali.

ZA VSAKEGA NEKAJ

J. D.

Deley Brown iz Monterey, Kalifornija, si je iznosodil avto in ga razbil. Izposodil si je truk, da bi privilekel razbiti domov. Razbil je tudi truk. Stopil je iz razbitega truka in raztrgal na licu mesta svoje vozniško dovoljenje.

Profesor dr. Karl Barth iz Bazela v Švici se je pred kratkim vrnil iz ruske cone v Nemčijo. Pred vrniljivo je imel v Wuertembergu na Bavarskem več predavanj. Govoril je med drugim o duševni otopenosti nemške protestantske mladine.

Morska bolezen se raje prima ženske kot moškega. Toda najmanj pa trpe od nje otroci in stari ljudje.

Otrok ima v svojem telesu kakih 270 raznih kosti, dočim jim mila odrasla oseba le 206. Ko človek dorašča se mu več kosti zraste skupaj.

Likalnik, ki tehta 3 ali 4 funte, prav tako lepo zlika oblekot likalnik 7 do 8 funtov. Likanje zavisi od vročine gladilnika in mokrote, ki je v obleki in ne toliko od teže gladilnika.

V Washingtonu so nastale govorice, da se bo John L. Lewis odpovedal kot predsednik premogarske unije in se bo posvetil upravi ogromnega dobrodelnega sklada, ki ga ima zdaj unija.

Trumanovi svetovalci misijo, da je predsednik dozdaj posvečal vse premalo pozornosti ženskam, zato bo kmalu imenoval dve v žene urade. S tem se bo prikupil ženstvu za volitve.

Saharska puščava ni bila

POZOR, SLOVENCI IN JUGOSLOVANI V MILWAUKEE!

Frankie Jankovič in njegovi fantje bodo spet tu direktno iz Clevelandu v četrtek 15. januarja ter tudi igrali to pot.

RON-DE-VOO BALLROOM-U

na W. North Ave. in North 12th St.
(prejšnja Banfrei dvorana)

Pridite zopet, da jih slišite in vidite osebno. Vstopnice v predprodaji po 83c in davek in sicer samo do 8:30 na omenjeni večer. Dobite jih v Ron-De-Voo dvorani.

Poleg Jankovičeve godbe bo igrala tudi naša milwauška radijska godba SAMMY MADDEN.

Ples od 7:30 zvečer naprej. Prosta garderoba. Pivo samo po 20c steklenica.

Detroitska policija je ugotovila, da je bilo 80% mladih složencev podošlo leta takih, ki so prihajali od dobro situiranih družin in le 20% od revnih staršev.

Vladni davčni urad v Newark, N. J. mora ponovno čekirati 800.000 davčnih poročil. Dve uslužbenki sta jih namreč mnogo zmetali v toilet, da jima ni bilo treba delati na njih. Urad zdaj ne ve, kdo je plačal dohodninske davke in kdo ne, dokler ne bodo čekirali vseh oseb, ki bi morale plačati davke.

Ameriško letalsko poveljstvo bo izdalо svojemu moštvu nove uniforme, ki bodo plavo-sive barve. Stale bodo vse do \$124,875,000. Ampak fantje se bodo v njih postavili, kar se da!

Dominic Dascola, ki je "uradni" brivec za dijake michiganske univerze, je bil pozvan pred sodnijo, ker in hotel ostriči lase nekemu zamorskuemu dijaku. Izgovarjal se je s tem, da ni imel pri sebi posebnih škarj, ki so potrebne za močne lase zamorcev.

Classified Business-Directory

IMENIK

SLOVENSKIH IN SLOVENCEM NAKLONJENIH TRGOVSKIH PODJETIJ IN OBRTNIKOV

INSERTION RATES:

Two to four 8 pt lines—25c a line per month. All insertions in this column payable with the order.

Odvetniki

GLOJEK FERNAND A. 6227 W. Greenfield Ave., tel: Spring 2414; res: 5400 W. Hayes Ave., ML 1728.

Pohištvo

HOTZ & MOHAUPT FURNITURE COMPANY
Furniture — Rugs — Upholstery

Ask Us About Our Liberal Terms
— Phone: Mitchell 2111 —
816 West National Avenue

Ribe, sveže in prekajene

PHONE: MITCHELL 4379

H. C. FISCHER & SONS
Wholesale & Retail Dealers in
FRESH AND SMOKED FISH
1426-1430 So. Second Street
Milwaukee

Gostilne in restavracije

BEVEZ-KOLAR KRISTINA, 1217 So. 62nd Street—Tel.: GR. 6316.

KOŽUH LOUIS, 814 South 6th Street — Tel.: ORchard 0720.

LIPOGLAŠEK FRANK, 3601 West Burnham Street, Tel.: ORchard 5351.

SPUR Bottling Co. (Soda and Spring Water), 232 W. Bruce St.; MA. 1153.

SANITARY SODA WATER CO. 14300 So. 65th St. Tel.: Greenfield 3620.

URARJI in zlatorji

KOCH RUDOLPH H. (formerly Weissstein Joe), 1116 W. Nat'l av., MI. 6653.

Zganje, vina in likerji

CITY LIQUOR DISTR. (Frank Koch, Prop.), 1229 So. 51st St. — Tel.: MI. 2680. (Fine Villa Wines.)

PORT WASHINGTON

Gostilne in restavracije

JANESHEK STANLEY, 112 Franklin Street (1/2 block north of Smith's "Fish Shanty"). — Tel.: 401.

GOOD HOPE CEMETERY

South 43rd & W. Cold Spring Road — Milwaukee, Wisconsin.

Za cene groblja in vse druge informacije poklicite: MITCHELL 9478.

Autobusa postrežje vsko sredo in nedeljo popoldne od

11:00 do 12:00. Pilgrims Rest poklicna.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

v Združenih Državah Sedež: Joliet, Ill. Inkor. v drž. Illinois Severne Amerike 14. maja 1915

Naš geslo: "Vse za vero, dom in narod; vi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK TUSHEK, 718 Raub St., Joliet, Illinois
1. podpredsednik: STEVE J. KOSAR, 6651 W. Oakdale Ave.Chicago 24, Illinois
2. podpredsednik: KATHERINE BAYUK, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.Tajnik: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Illinois
Zapisnikar: JOHN NEUMANICH, 650 N. Hickory St., Joliet, Illinois

Blažnik: JOSEPH KLEPEC, 906 Woodruff Rd., Joliet, Illinois

Duh. vodja: REV. MATTHEW KERB, 228 - 57th St., Pittsburgh, Pa.

Vrh. zdravnik: JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNJI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 1748 W. 21st St., Chicago, Illinois
JOSEPH L. DRASLER, 1318 Adams St., North Chicago, Illinois

JOHN DENSA, 2730 Arlington Ave., Chicago, Illinois

Predsednik Atletičnega odselka: GABRIEL DRASLER,
519-10th St., Waukegan, Ill.

URADNO GLASILO:

AMERIŠKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

Do 1. jan. 1947 je DSD izplačala svojim članom in članicam in njih dedičem raznih poznihin, poškodbam, bošnikiških podpor ter drugih izplačali denarnine vrednosti do četr milijona dolarjev.

Društvo za DSD se lahko ustanovi v vsakem mestu Zd. držav z ne manj kot 8 članicami) z odprtosti do 16 do 80 let. V mladinski oddelki pa od rojstva do 16 leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1.000.00. Izdajo se različni certifikati, karor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katera se vsako leto vira.

Poleg smrtnine izplačuje DSD svojim članom(icom) tudi bošniško podporo in svoje centralne blagajne, karor tudi za razne operacije in poškodne.

Mesečna plačila ((assessments) so urejena po American Experience tabeli.)

DSD je 124.46% solventna; to potrjujejo izvedenci ((actuaries).

Uradni jedik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD priporoča, da pristopijo v njeno sredo!

Za vsa morebitna pojazila in navoda se obrnite pismeno ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

St. John Lodge No. 13

Here we are in another new year, and what are we going to expect out of it? Are we going to get a better job, make more money in our business so we may have all those things we envied others with, such as a new '47 car, a big summer home with radio-television, and such? Well now, what have we derived out of the year just left behind? Have we gotten everything we desired? Do you say no? Do you say you worked hard and didn't get a raise? Well, remember, if you work hard for your boss, don't worry, some day you may be the boss and have all the worries. However, always remember, that you can only get in return what effort you put out. So now, in this new year, let's try to put out a little more and then let's watch the returns, by that I mean not in terms of money, but in terms of kindness and humanity towards mankind. If we could only be kind and human to people we deal with, we would have peace of mind and satisfaction out of life. It is our belief that having the satisfaction of knowing that we have done right by God and fellowman, we will have derived the peace of mind which is worth more than all the cars and money in the world. May God grant us health, human kindness, peace of mind and happiness for this new year.

To all Holy Family Society members, I wish to extend my best wishes for health and happiness in this new year!—May God bless you.

Fraternally yours,

Steve Kosar, pres.

Ko je bila riževa žetev v kraju, so pričeli japonski kmetje pleti "shimenawa" ali sveto vrvo, katero potem po starem običaju obesijo povzd nad vrata ob novorojenih praznikih, kar po njih veri prinaša srečo in jih varuje zli duhovi. Vrve je spletela iz riževe slame in stane od 40 do 3,000 jenov.

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Dolje preko Trsta)

(Nadaljevanje s 1. strani)

PLAČA DVEH MESECEV ZA ENO OBLEKO. — Rekli smo, da je dano nekaj blaga za oblike v prostu prodajo brez kart. Za to bi morda koga zamalo, kakšne so te cene. Naj navedemo samo nekaj primerov zá presojo! Posteljno beljeno platno na rjavih metri (malo več kot jard) stane 180 din (tri dollarje in pol); Blago za delavske srajce en meter 170 din; moški robci en kos 70 din, to je dolar in pol; ženski bombaževinasti (kotonski) robci 30 din, malo več kot pol dolarja; ruta so 210 din, malo več kot štiri dolarjev; volnene tkanine za moške oblike (kamgarn) so meter po 1800 din (36 dolarjev). Če računate, da je treba za obliko malo čez tri metre, če dodate še vse podlage in druge pritilinke za moško obliko, potem si sami lahko računate, koliko stane v "prosti prodaji," če so hoče kdo pošteno oblike.

PISANJE O SLADKORJU. — Zlasti tolajšo prebivalstvo s tem, da bo kmalu dovolj sladkorja in da ga bodo dobili več v prodaji na karte. Na eni strani pri-

povedujejo, da bodo sladkorne tovarne dosegle spet predvojno kapaciteto. V starji Jugoslaviji je bilo namreč sladkorja dovolj doma pridelanega. Na drugi strani pa so v mestih zvišali obroke za sladkor na karte. Kmet je seveda vedno zadnji. V prosti prodaji stane kilogram sladkorja 100 din. Kilogram je malo več kot dva funta in dolar je 50 dinarjev. Tako si vsakdo lahko izračuna kako "sladko" je življene v Titovem raju.

ZIVILSKE NAKAZNICE TUDI DELAJO MNOGO RAZTUDI DELAVEC. — Delavec zadrži popreco 3000 do 4000 din na mesec. Uradniki po pisarnah mnogokrat tega ne dosežejo. Po uredbi 1. oktobra o dohodkih državnih uradnikov so osnovne plače: uradnik s srednjem izobrazbo 3000 do 4200, učitelj 3500, železniški uradnik 2800-4200. K tej osnovni plači pridejo še nekatere doklade za otroke, za posebni položaj itd.

Tako, da nismo računali prav nič napačno, da je treba dati vso plačo dveh mesecov, da se oblike dobro gospodar v družini. Kje pa ostanejo drugi člani družine? MNOGO HUDE KRVI je nova državna odredba vzbudila. To se vidi iz komunističnih listov. Ti zagovarjajo ta postopek s tem, da se na ta način odstrani špekulant, ki so prodajali blago

nistična država hoče same nemine in te sklonjene pred državno vsemogočnostjo.

Vse se pa čudi, da je v Jugoslaviji pomajkanje moke, ko je vendar ta država, dokler je bila "stara" Jugoslavija, izvzažala tisoče in tisoče vagonov koruze in pšenice v tujino in vendar doma ni manjkalo kruha. Kam je pripeljalo komunistično gospodarstvo?

ŽENSKA V LUČI ZGODOVINE

(Nadaljevanje s 1. strani)

razglasil njegovo vstajenje, ker je vedel, da se bo tako hitro raznesla novica ... tedaj ni to nič novega in bi se dandanesnji dejal kak pridigar kaj takega. Če beremo n. pr. spise Albana Stolza, tedaj bi sklepal, da je ženske zelo omaločeval. A kako zelo je prav ta piše poznamo žensko dušo in ženske visoko čisla, spoznamo iz njegovih pisem, ki jih je pisal raznim ženskam. Kdor hoče biti moralist, mora upoštevati tudi temne strani ženske in jih sme včasih tudi malo pretiravati. Iz tega pa ne sledi, da zaničuje vse ženstvo. V najhujšem primeru pa moremo navesti tudi besedje sv. Terezije, ki je dejala o svojem spolu: "Nas ženske ne moreš kar tako zlahka spoznati."

Če hočemo izvedeti sodbo srednjega veka o ženskah, tedaj moramo pomisiliti, da so prav te daneski plemkinje vodile vso izobrazbo — vsaj bolj ko vitez, ki so se brigali samo za vojne. Ne smemo pozabiti, da je bilo tedaj več moških samostanov, ki so si izvolili žensko opatinjo, za predstojočico; In da je sv. Hildegarda dajala nasveti škofom, knezem in cesarjem. Prav tako se domislimo različnih pesnikov in pesnišev, ki so naravnost pretirano častili žensko.

Znane so nam tudi borbe raznih papežev, ki so si rajši nakopali sovraštvo kraljev in knezov, kakor pa da bodo dovolili, da bi bil tak posveten knez zavrgel svojo pravo ženo in se ločil od nje. Če prebiramo razne srednjeveške knjižice, je v njih polno hvale o zakonskem stanu in ženskem spolu. Tedaj so imeli tudi dosti ustanov za ubožna dekleta, da so se mogla poročiti. Slednjič se spomnimo še lepe naveade, da so pomilostili na smrt obsojenega zločinca, če se je izjavilo kako dekleta, da se hoče poročiti z njim. Poslednji dokaz zato, kako sv. Cirkev spoštuje žensko, pa bodi še to, da proglaša tudi ženske, bodisi device, poročene žene ali vdove za svetnice.

Poglejmo pa, koliko je modernih romanov, iger, operet, šaljivih listov in podob, ki sramotijo žensko! Studi in gnuši se človeku, če vse to vidi in bere. Pa je prav žensk največ, ki vse tako berejo in gledajo in navdušeno ploskajo sramotitem svojega spola. Potem se ni čuditi, da je toliko moških, ki ženske prav nič ne cenijo. Znameniti nemški mislec Nietzsche, ki je bil kaj ljubezniv v družbi žensk in ki ga ženski svet občuduje, je dejal, da so ženske zlačke; v knjigi Zarathustra pa piše: "K ženskam greš! Ne po-

zabi vzet biča s seboj!" In da je: "Dasi se človek boji teh nevarnih in lepih mačk, vendar se mu smilijo, ker več trpijo, so bolj občutljive, bolj lačne ljubezni in doživljajo več razočaranj kakor kaka žival."

In filozof Schopenhauer? Pravi, da so ženske otročje, bebastne, kratkovidne; da imajo kaj malo pameti in naravnost do blažnosti ljubijo razispino živiljenje. Obožuje jih tudi, da so nevhodne, krivčne, hincavsko, izdajalske in nevezne. Da se zanimajo za umetnost in pesništvo, je le opičja lastnost in podobno. Odveč bi bilo, da bi se podrobnejše bavili z vsem tem, in odveč, da bi navajali odlike raznih romanov in diktipov, ki ponujajo in onečačajo žensko v današnjih dneh. Res je, da je v očeh sveta ženska zelo padla. Pač žanje zmagovalje na zunaj in dobitne pravice v javnem živiljenju. Vse to pa ne more zbrisati dejstva, da svet žensko manj in manj ceni in spoštuje. Tega so pa ženske tudi same krive. Kristus je dvignil žensko iz prahu, jo postavil enako pravno poleg moža in le pri njem se bo mogla uveljaviti. Čim bolj se oddaljuje od Kristusa, tem bolj propada, tem bliže je poganstvu.

Če bi se združile vse resne ženske in se v svetem boju potegovalo za svojo čast in bi se neusmiljeno zoperstavljale vsemu, kar jih blati in sramoti, da bi bilo naše leposlovje in vse umetnost drugačnega duha in povrnili bi se časi, ko bi celi in spoštovali žensko tako, kakor so jo nekoč v srednjem veku. J.K.

Ameriška in evropska označba mer

Pri čevljih je razlika v označbi mere za približnih 32 1/2 do 33 točk, ki jih je treba odštetiti od evropske mere, bodisi pri moških ali ženskih čevljih. Na primer: če vam sorodnik piše, da potrebuje čevlj št. 39 je to ameriške mere 12 1/2; št. 40 je 7, št. 41 je 8, št. 42 je 9, št. 43 je 10, št. 44 je 11. Ženski čevlji so navadno manjši kot gornje mere. Tako bi na primer št. 38 bila ameriške mere 6, 37 bi bila 5 in 36 pa 4.

Pri ženskih oblikah pa je razlika v označbi mere vedno do 8 točk. Na primer, če vam sorodnik piše, da bo pohištvo kar je potrebno, da bo pohištvo kot novo. Pokličite SW 6890. 1142 E. 66 St. (x)

Isto je pri meri za deklice. Evropska št. 38 je ameriška 12, 40 je 14, 42 je 16, 44 je 18, in 46 je 20. Pri moških oblikah pa začenjajo mere v Evropi s št. 42, kar je enako ameriški meri 33, št. 44 je ameriška 34, 46 je 36, 48 je 38, 50 je 39, 52 je 41, 54 je 43 in 56 je 44.

Pri moških oblikah pa začenjajo mere v Evropi s št. 42, kar je enako ameriški meri 33, št. 44 je ameriška 34, 46 je 36, 48 je 38, 50 je 39, 52 je 41, 54 je 43 in 56 je 44.

Pri ženskih oblikah pa je razlika v označbi sledeča: št. 35 pomeni ameriško mero 13 1/2, 36 je 14, 37 je 14 1/2, 38 je 15, 39 je 15 1/2, 40 je 15 3/4, 41 je 16, 42 je 16 1/2, 43 je 17. (Po "Obzoru.")

Okus

On: "Gospodinja, ali se vam ne zdi, da je poljub brez brkova kakor kava brez sladkorja?"

Ona: "Nisem še nikoli poskusila..."

"On: "No, no, gospodinja..."

Ona: "Namreč pitici kave brez sladkorja."

MALI OGLASI

Kdo je našel?

Na 28. dec. je bila izgubljena urna verižica, ko je bil lastnik na potu k sv. Vidu. Kdor jo prinese nazaj, dobi nagrado. Steve Lovrin, 1379 E. 65. St. (7)

Sobe oddamo

V najem se oddasta 2 sobi; 1 za enega moškega, druga za 2. Blizu Chase Brass in Babbitt Rd. Pokličite RE 5066. (7)

DEL O DOBIJO

Delavce se sprejme

Punch Press operatorje; plača od kosa z garanrirano plačo na uro. American Stamping Co., 978 E. 64. St. (6)

Omvalec oken

Sprejme se omvalca oken za poslopje v mestu, stalno delo, 40 ur na teden; v slabem vremenu drugo delo. Zglasite se v

Cleveland Electric Illuminating Co.

75 Public Square soba št. 901 (6)

Ženske za čiščenje

Od 6 zjutraj do opoldne, poln čas. Zglasite se v Employment uradu, 5. nadstropje

Wm. Taylor Son & Co.

630 Euclid Ave. (8)

Waitress Wanted

Waitress wanted for part time from 4:00 p. m. to 8:00 p. m. Call at Sorn's Restaurant, 6036 St. Clair Ave. (6)

UGODEN NAKUP

Naprodaj je hiša 6 sob; ima 3 spalne sobe, vse moderne, furnir na plin, lot 44x178. Nahaja se na Arcade Ave. in Collinwood. Informacije da Fr. Mack, 6603 St. Clair Ave. EX 1494.

Mi brusimo

nože, britve, škarje, žage in vse enako orodje; popravljamo radijs

BELI MENIHI

Povest iz prve polovice XII. stoletja

Apisal IVAN ZOREC

Vrata so se odprla, v hišo je stopil mestni človek sam.

"Ali sem prišel prav?" je pogledal vse tri. "Saj je to Slabotova domačija?"

"Je, kaj bi radi?" je Polona s predpaspnikom pobrisala stol ob mizi. "Če se vam ne zdi za malo, sedite, prosim."

"Ti si Slatetova sestra, kaj ne?" je tuje pokimal in sel. "Kdo sta tva dva?" Ni ji bilo, da bi povedala, kje sta bila. "Priatelja naše hiše," je dejala.

"Okrožni glavar iz Novega mesta me je poslal, da pozvem, ali je tožba, ki jo je te dni tvoj brat nakanil zoper grad, tudi resnična. — Povej mi, kar veš. In se nič ne boj, ne posluša te grad."

"Povej, le povej," ji je France pokimal, ko ga je vprašuje pogledala. "Ali pa povem kar jaz, saj vse na drobno vem, kaj ti je brata gnašo v Novo mesto."

In je moško in naravnost razložil vse.

Uradnik si je zapisal in šel še do drugih domačij.

Polona in gosti se se sprva molče gledala.

"Jurko je graščaka dobro podkuriš," se je France v pest smejala.

"Bojim se zanj, grad mu nikoli ne odpusti tega."

"Kaj bi se bala, prav nič mu ne storji, le verjami, že zdaj se ga le še bolj boji."

Fanta sta se še hakav čas pomenkovala s Polonom in se posmeševala gradu, ki si je nemara umesnil senčano nepridovno zmes, potlej pa sta odšla, da bi prej ko prej prišla domov.

Po obpotnih vaseh je bilo vse živo kakor na mravljišču. Krdeče mož tu, krdeče mož tam je postavalo in vrelo med seboj.

"Kaj neki je?" sta se čudila in vprašala.

"Kdo pa sta in odkod je vaju prinesla pot?" so hoteli prej vedeti.

Nič se nista branila, kakor ondan oblastnemu valpu precej sta povedala vse po pravici.

"Hoj, fanta, saj to je kakor nalašč! Kaj nič ne vesta? Po naši in stiški gospoščini ze zbirajo črna vojska, da bi otela vaju in ušesa navila graščaku!"

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

"Bolje bi bilo, da tega pota ne bi delali," je France poskušal; "če pa res mislite, pojdeva z vami še midva."

"Tudi mi, bolj varno bo za vse tri!" so možje zavpili.

Vse veliko krdele se je villo proti Soteski.

"Ali sta bila kaj pri Poloni?" je Tone spotoma vprašal.

Povedala sta mu vse.

"No, zdaj se tudi pater opat ne bo več upiral," se je oddehal, ko je zvedel vse na drobno. "In bi bil na vrsti France, da si brž še or nataknje zakonski jarem, kajne?" se je Nace predno našel; "zdaj pa bi bilo najpravše, da se brž brž porazgubite."

"Kaj je najpravše, nam pove vajin oče," so se možje uprili.

"Vevel je, naj ga dopoldne čakamo, in homo čakali, dokler ne pošije drugačnega glasu!"

Tako sta France in Nace hiteli dalje, da bi prej prišla do očeta in da bi obrnila vsaj Stičane.

Kmalu sta res trčila ob veliko krdele iz stiške gospoščine. Bilo jih je vse črno, mladih in priletnih, in vsak je v rokah imel grjačo ali sekiro, koso ali cepe. Pred njimi je koračil njun oče, ob njem pa Tone in Janez.

"Fanta, kaj sta res vidva?"

so oče in brata skoraj stekli k njima. Tudi vsa vojska je všeč zavrela.

"Aha, Slabe je dobro opravil pri glavarju!" je Trlep precej ugani, ko sta mu fanja vse razpovedala.

"Kaže tako," je France pritegnil, "sicer naju ne bi bili skrivši spustili in iz gradu spodili."

In ne bi glavarjev človek brez grajske priče vohal med tlačani, kaj graščak z njimi počenja, je še Nace primeknil.

"Tudi midva bi ga lehko pričrnila, pa ga nisva."

"Prav sta storila, da ga nista zatožila zavoljo ječe," je Trlep pohvalil oba. "Tako ga laže v precep vzarem jaz sam."

"Pustimo ga na miru," je Nace prosiš, "obrnimo se rajši lepo domov."

"Najpravše," je France kimal. "Spustil je naju, pustimo ga."

"Pa ga pustimo," se je Trlep vdal. "Možje, fanta sta živa in zdrava, graščaka nam ni treba več pestiti, vojske je konec. Vrnite se vsak na svoj dom in Bog vam povrni vse dobro. A če bom, klical še kdaj, ne mudite, vsi spet pridite!"

Možje so stali in molčali.

"Jaz sam ga vendarje pojdem vprašati, kaj sta takega storila moja sinova, da ju je zapri kakor razbojnika, in zakaj mi tega vedeti ni dal."

"Bolje bi bilo, da tega pota ne bi delali," je France poskušal; "če pa res mislite, pojdeva z vami še midva."

"Tudi mi, bolj varno bo za vse tri!" so možje zavpili.

Vse veliko krdele se je villo proti Soteski.

"Ali sta bila kaj pri Poloni?" je Tone spotoma vprašal.

Povedala sta mu vse.

"No, zdaj se tudi pater opat ne bo več upiral," se je oddehal, ko je zvedel vse na drobno. "In bi bil na vrsti France, da si brž še or nataknje zakonski jarem, kajne?" se je Nace predno našel; "zdaj pa bi bilo najpravše, da se brž brž porazgubite."

"Kaj je najpravše, nam pove vajin oče," so se možje uprili.

"Vevel je, naj ga dopoldne čakamo, in homo čakali, dokler ne pošije drugačnega glasu!"

Tako sta France in Nace hiteli dalje, da bi prej prišla do očeta in da bi obrnila vsaj Stičane.

Kmalu sta res trčila ob veliko krdele iz stiške gospoščine. Bilo jih je vse črno, mladih in priletnih, in vsak je v rokah imel grjačo ali sekiro, koso ali cepe. Pred njimi je koračil njun oče, ob njem pa Tone in Janez.

"Fanta, kaj sta res vidva?"

so oče in brata skoraj stekli k njima. Tudi vsa vojska je všeč zavrela.

"Aha, Slabe je dobro opravil pri glavarju!" je Trlep precej ugani, ko sta mu fanja vse razpovedala.

"Kaže tako," je France pritegnil, "sicer naju ne bi bili skrivši spustili in iz gradu spodili."

In ne bi glavarjev človek brez grajske priče vohal med tlačani, kaj graščak z njimi počenja, je še Nace primeknil.

"Tudi midva bi ga lehko pričrnila, pa ga nisva."

"Prav sta storila, da ga nista zatožila zavoljo ječe," je Trlep pohvalil oba. "Tako ga laže v precep vzarem jaz sam."

"Pustimo ga na miru," je Nace prosiš, "obrnimo se rajši lepo domov."

"Najpravše," je France kimal. "Spustil je naju, pustimo ga."

"Pa ga pustimo," se je Trlep vdal. "Možje, fanta sta živa in zdrava, graščaka nam ni treba več pestiti, vojske je konec. Vrnite se vsak na svoj dom in Bog vam povrni vse dobro. A če bom, klical še kdaj, ne mudite, vsi spet pridite!"

Možje so stali in molčali.

"Jaz sam ga vendarje pojdem vprašati, kaj sta takega storila moja sinova, da ju je zapri kakor razbojnika, in zakaj mi tega vedeti ni dal."

"Bolje bi bilo, da tega pota ne bi delali," je France poskušal; "če pa res mislite, pojdeva z vami še midva."

"Tudi mi, bolj varno bo za vse tri!" so možje zavpili.

Vse veliko krdele se je villo proti Soteski.

"Ali sta bila kaj pri Poloni?" je Tone spotoma vprašal.

Povedala sta mu vse.

"No, zdaj se tudi pater opat ne bo več upiral," se je oddehal, ko je zvedel vse na drobno. "In bi bil na vrsti France, da si brž še or nataknje zakonski jarem, kajne?" se je Nace predno našel; "zdaj pa bi bilo najpravše, da se brž brž porazgubite."

"Kaj je najpravše, nam pove vajin oče," so se možje uprili.

"Vevel je, naj ga dopoldne čakamo, in homo čakali, dokler ne pošije drugačnega glasu!"

Tako sta France in Nace hiteli dalje, da bi prej prišla do očeta in da bi obrnila vsaj Stičane.

Kmalu sta res trčila ob veliko krdele iz stiške gospoščine. Bilo jih je vse črno, mladih in priletnih, in vsak je v rokah imel grjačo ali sekiro, koso ali cepe. Pred njimi je koračil njun oče, ob njem pa Tone in Janez.

"Fanta, kaj sta res vidva?"

so oče in brata skoraj stekli k njima. Tudi vsa vojska je všeč zavrela.

"Aha, Slabe je dobro opravil pri glavarju!" je Trlep precej ugani, ko sta mu fanja vse razpovedala.

"Kaže tako," je France pritegnil, "sicer naju ne bi bili skrivši spustili in iz gradu spodili."

In ne bi glavarjev človek brez grajske priče vohal med tlačani, kaj graščak z njimi počenja, je še Nace primeknil.

"Tudi midva bi ga lehko pričrnila, pa ga nisva."

"Prav sta storila, da ga nista zatožila zavoljo ječe," je Trlep pohvalil oba. "Tako ga laže v precep vzarem jaz sam."

"Pustimo ga na miru," je Nace prosiš, "obrnimo se rajši lepo domov."

"Najpravše," je France kimal. "Spustil je naju, pustimo ga."

"Pa ga pustimo," se je Trlep vdal. "Možje, fanta sta živa in zdrava, graščaka nam ni treba več pestiti, vojske je konec. Vrnite se vsak na svoj dom in Bog vam povrni vse dobro. A če bom, klical še kdaj, ne mudite, vsi spet pridite!"

Možje so stali in molčali.

"Jaz sam ga vendarje pojdem vprašati, kaj sta takega storila moja sinova, da ju je zapri kakor razbojnika, in zakaj mi tega vedeti ni dal."

"Bolje bi bilo, da tega pota ne bi delali," je France poskušal; "če pa res mislite, pojdeva z vami še midva."

"Tudi mi, bolj varno bo za vse tri!" so možje zavpili.

Vse veliko krdele se je villo proti Soteski.

"Ali sta bila kaj pri Poloni?" je Tone spotoma vprašal.

Povedala sta mu vse.

"No, zdaj se tudi pater opat ne bo več upiral," se je oddehal, ko je zvedel vse na drobno. "In bi bil na vrsti France, da si brž še or nataknje zakonski jarem, kajne?" se je Nace predno našel; "zdaj pa bi bilo najpravše, da se brž brž porazgubite."

"Kaj je najpravše, nam pove vajin oče," so se možje uprili.

"Vevel je, naj ga dopoldne čakamo, in homo čakali, dokler ne pošije drugačnega glasu!"

Tako sta France in Nace hiteli dalje, da bi prej prišla do očeta in da bi obrnila vsaj Stičane.

Kmalu sta res trčila ob veliko krdele iz stiške gospoščine. Bilo jih je vse črno, mladih in priletnih, in vsak je v rokah imel grjačo ali sekiro, koso ali cepe. Pred njimi je koračil njun oče, ob njem pa Tone in Janez.

"Fanta, kaj sta res vidva?"

so oče in brata skoraj stekli k njima. Tudi vsa vojska je všeč zavrela.

"Aha, Slabe je dobro opravil pri glavarju!" je Trlep precej ugani, ko sta mu fanja vse razpovedala.

"Kaže tako," je France pritegnil, "sicer naju ne bi bili skrivši spustili in iz gradu spodili."

In ne bi glavarjev človek brez grajske priče vohal med tlačani, kaj graščak z njimi počenja, je še Nace primeknil.

"Tudi midva bi ga lehko pričrnila, pa ga nisva."

"Prav sta storila, da ga nista zatožila zavoljo ječe," je Trlep pohvalil oba. "Tako ga laže v precep vzarem jaz sam."

"Pustimo ga na miru," je Nace prosiš, "obrnimo se rajši lepo domov."

"Najpravše," je France kimal. "Spustil je naju, pustimo ga."

"Pa ga pustimo," se je Trlep vdal. "Možje, fanta sta živa in zdrava, graščaka nam ni treba več pestiti, vojske je konec. Vrnite se vsak na svoj dom in Bog vam povrni vse dobro. A če bom, klical še kdaj, ne mudite, vsi spet pridite!"

Možje so stali in molčali.

"Jaz sam ga vendarje pojdem vprašati, kaj sta takega storila moja sinova, da ju je zapri kakor razbojnika, in zakaj mi tega vedeti ni dal."

"Bolje bi bilo, da tega pota ne bi delali," je France poskušal; "če pa res mislite, pojdeva z vami še midva."

"Tudi mi, bolj varno bo za vse tri!" so možje zavpili.

Vse veliko krdele se je villo proti Soteski.

"Ali sta bila kaj pri Poloni?" je Tone spotoma vprašal.

